

***SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI***

***MIEJSKIEGO OŚRODKA
POMOCY SPOŁECZNEJ
W WĄGROWCU W 2006 R.***

I. Informacje ogólne

Pomoc Społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mająca na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Celem pomocy społecznej jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Zakres potrzeb, których zaspokojenie uznaje się za niezbędne, jest zmienny czasowo i przestrzennie, uzależniony od cech indywidualnych i otoczenia społecznego. Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługiwało w 2006 roku osobom i rodzinom, których dochód nie przekraczał:

- na osobę samotnie gospodarującą **461,00 zł do 30.09.2006, 477,00 od 01.10.2006**
- na osobę w rodzinie **316,00 zł do 30.09.2006, 351,00 od 01.10.2007**

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej z okoliczności wymienionej w art. 3 ustawy o pomocy społecznej, w szczególności z powodu:

1. ubóstwa,
2. sieroctwa,
3. bezdomności,
4. potrzeby ochrony macierzyństwa,
5. bezrobocia,
6. niepełnosprawności,
7. długotrwałej choroby,
8. bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
9. alkoholizmu lub narkomanii,
10. trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego,
11. klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Ośrodek realizuje zadania zlecone i własne w zakresie pomocy społecznej.

Zadania zlecone gminy o charakterze obowiązkowym obejmują przyznawanie i wypłacanie:

- zasiłków stałych,
- składek na ubezpieczenie zdrowotne osobom uprawnionym do zasiłku stałego,
- świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych przysługujących na podstawie przepisów o ochronie zdrowia psychicznego,
- utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej, zapewnienie środków na wynagrodzenie pracowników realizujących zadania zlecone.

Szczegółowe zasady przyznawania ww. świadczeń określa Ustawa o pomocy społecznej.

Do zadań własnych realizowanych przez gminę o charakterze obowiązkowym należy między innymi:

- udzielanie schronienia i posiłku, niezbędnego ubrania tego pozbawionym,
- świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
- sprawienie pogrzebu,
- pomoc w postaci pracy socjalnej, poradnictwa specjalistycznego w szczególności poradnictwa prawnego i psychologicznego,
- zapewnienie środków na wynagrodzenie dla pracowników i warunki realizacji zadań w art.10 pkt. 1-5 Ustawy o pomocy społecznej.

Do zadań własnych z zakresu pomocy społecznej o charakterze fakultatywnym należy przyznawanie i wypłacanie

- zasiłków celowych i celowych specjalnych,
- przyznawanie pomocy rzeczowej,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków i pożyczek na ekonomiczne usamodzielnienie,
- przyznawanie pomocy w naturze,
- inne zadania z zakresu pomocy społecznej wynikające z rozeznania potrzeb gminy.

Oprócz przyznawania i wypłacania świadczeń pracownicy tut. ośrodka udzielają informacji w zakresie poradnictwa prawnego w tym zwłaszcza rodzinnego, ponadto zajmują się:

- kierowaniem wniosków do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Wągrowcu, udzielają pomocy w skompletowaniu dokumentów
- współpracują z innymi instytucjami na terenie miasta, z sądem, prokuraturą, policją itp.

II. Wykonanie budżetu w 2006 roku

Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wągrowcu.

Do wykonania zadań w zakresie pomocy społecznej zatrudnionych jest ogółem 38 osób w tym: 3 osoby w administracji i 15 pracowników socjalnych w tym 12 osób w rejonach opiekuńczych oraz 14 opiekunek do sprawowania opieki nad osobami chorymi w domu, 1 referent ds. usług opiekuńczych, 1 pracownik socjalny ds. obsługi Dziennego Domu Seniora, 1 pielęgniarka, 1 robotnik gospodarczy, 1 kucharka i 1 pomoc kuchenna w DDS.

1. Wykonane dochody w 2006 roku wyniosły: **39 085,10**
(w tym: z zadania zlecone 6 535,44)

Tytuł	Kwota dochodu
Wpływy z tytułu opłat za wykonane usługi opiekuńcze – zadania własne	29 599,80
Wpływy z tytułu opłat za wykonane usługi opiekuńcze psychiatryczne – zadania zlecone	4 544,14
Opłaty za uczestnictwo w Środowiskowym Domu Samopomocy – zadania zlecone	1 991,30
Wynagrodzenie z tytułu terminowych wpłat podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT-4)	146,00
Otrzymaniem darowizny na ulotki reklamowe	942,19
Splata świadczeń niesłusznie pobranych z lat ubiegłych spłaconych w 2006 roku	361,67
Splata zasiłku zwrotnego (przyznany w 2005 r., spłacony w 2006 r.)	200,00
Splata przywłaszczonych pieniędzy zgodnie z wyrokiem Sądu Rejon. Wydział II Karny w Wągrowcu Sygn. Akt II K 212/06 wraz z odsetkami	1 300,00

2. Koszt utrzymania Ośrodka w 2006 r wynosił: **1 216 850,62**
z tego na:
- a. wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń 22 044,07
 - b. wynagrodzenia osobowe pracowników 766 057,24
 - c. dodatkowe wynagrodzenie roczne 55 588,90
 - d. składki na ubezpieczenia społeczne 139 756,89
 - e. składki na Fundusz Pracy 18 924,46
 - f. wpłata na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepeł. 2 242,00
 - g. wynagrodzenia bezosobowe 23 048,70
 - h. zakup materiałów i wyposażenia 36 964,51
 - i. zakup energii 38 744,52
 - j. zakup usług pozostałych 58 053,93
 - k. podróże służbowe krajowe 15 543,20
 - l. podróże służbowe zagraniczne 2 774,38
 - m. różne opłaty i składki 618,81
 - n. odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych 29 422,00
 - o. wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych 7 067,01
3. Na realizację zadań własnych z zakresu pomocy społecznej przeznaczono kwotę **1 368 668,05** (w tym: z budżetu państwa 448.368,05).

Forma pomocy	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
Posiłek dla dzieci w szkołach i przedszkolach z budżetu państwa z zadań własnych	279	87 210	357 294,87
Zasiłki celowe i w naturze w tym:	820	4 161	602 060, 27
- zasiłki specjalne	253	648	89 759,62
- opał w naturze	9	9	1 772,50
- celowe	558	3 504	510 528,15
Sprawienie pogrzebu	0	0	0
Zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	1	1	2 000,00
Opłata za pobyt w Domach Pomocy Społecznej	12	100	114 008,31
Zasiłki okresowe w tym: z budżetu państwa z zadań własnych	381	1593	293 304,60
			245 190,05
			48 114,55

4. Na realizację zadań zleconych z zakresu pomocy społecznej przeznaczono kwotę **453 561,43**

Forma pomocy	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
Zasiłki stałe	136	1316	403 066,97
Składki zdrowotne od zasiłków stałych	107	1012	31 426,46
Usuwanie skutków klęsk żywiołowych (susza)	18	18	19 068,00

5. Tabela przedstawia powody przyznawania pomocy w 2006 r

Lp	Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
1.	Ubóstwo	671	2151
2.	Sieroctwo	1	1
3.	Bezdomność	27	31
4.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	44	205
5.	Bezrobocie	556	1915
6.	Niepełnosprawność	368	939
7.	Długotrwała choroba	370	989
8.	Rodziny niepełne	163	512
9.	Rodziny wielodzietne	48	343
10.	Alkoholizm	56	132
11.	Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	23	62

Z pomocy MOPS (z zadań własnych i zleconych) skorzystały w 2006 roku łącznie **924** rodziny (łączna liczba osób w tych rodzinach wyniosła **2 756**).

Liczba wydawanych decyzji:

W 2006 roku wydano ogółem: **6 040**

z tego świadczeń:

- przyznających	5 574
- odmownych	87
- uchylających	34
- zmieniających	328
- umorzenia	17

Wydano również 59 decyzji kierujących: 8 do Domu Pomocy Społecznej, 32 do Środowiskowego Domu Samopomocy i 19 do Dziennego Domu Seniora.

Spisano 10 umów odnośnie odpłatności za pobyt członków rodziny w Domu Pomocy Społecznej.

Od decyzji MOPS odwołano się w 11 przypadkach.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze:

- 7 decyzji utrzymało w mocy,
- 3 decyzje uchylono i przekazało do ponownego rozpatrzenia,
- 1 sprawa jest w trakcie odwołania.

III. Główne obszary pomocy udzielanej przez MOPS Wągrowiec.

1. Świadczenia społeczne - zasiłki celowe

W 2006 roku udzielono pomocy **820** rodzinom. Średnia wysokość zasiłku celowego wyniosła **146,13 zł.** (w 2005 r.- 136,36) natomiast zasiłku celowego specjalnego **139,97 zł.** (2005 r. – 120,37). Najczęstszym powodem korzystania z pomocy była niemożność zakupu przez rodziny żywności, odzieży, podręczników szkolnych i opłacenia rachunków za wodę, energię elektryczną, gaz, itp. Nadal udzielano pomocy w postaci zasiłku na zakup opału. W miesiącach letnich, liczba wnioskodawców spada z powodu podejmowania przez część z nich pracy sezonowej. Miesięcznie o pomoc w formie zasiłków celowych wnioskuje od 200 do 300 rodzin.

2. Dożywianie dzieci w szkołach, przedszkolach w 2006 roku.

Ogółem liczba dzieci korzystających z dożywiania w szkołach wynosiła w 2006 roku **560** z tego między innymi:

- **189** było dożywiane w czasie wakacji letnich
- **167** w ferie zimowe.

Średnia cena posiłków w szkole za 2006 wyniosła **4,10 zł.**
MOPS opłacał także posiłki w przedszkolach dla **46** dzieci .

Ogółem na dożywianie w 2006 roku wydano **357 294,87 zł.** z czego:

- z budżetu gminy **154 116,87 zł,**
- z budżetu państwa dotacja na ten cel wyniosła **203 178 zł.**

W porównaniu do roku 2005 liczba dzieci korzystających z dożywiania w szkołach spadła ogółem o **29.**

3. Usługi opiekuńcze oraz działalność Dziennego Domu Seniora w 2006 r.

W Dziennym Domu Seniora w Wągrowcu w 2006 roku z różnych form aktywności korzystało średnio 58 osób, w stosunku do 2005 roku zanotowano znaczący wzrost liczby mieszkańców. Średnio wydawanych jest ok. 45 obiadów, 4 osoby z usług opiekuńczych korzystają z obiadów na wynos. W ramach porozumienia z p. Marianną Banasik nasi seniorzy korzystają z obiadów w sobotę i niedzielę w barze „Justynka”.

Koszt obiadu w 2006 r. wynosił 5,20 zł. W placówce naszej kilkanaście razy w miesiącu przebywają także inni seniorzy z miasta Wągrowca, określanego jako przyjaciele domu.

Rehabilitant zatrudniony na umowę-zlecenie świadczy również usługi poza terenem ośrodka, w domach chorych- których stan określa się jako leżący. Od września 2005 roku MOPS DDS współpracuje z Technikum Fizjoterapii w Wągrowcu przy Zespole Szkół Zawodowych nr 1 w Wągrowcu. W DDS odbywała praktykę 12 uczniów + 2 stażystów, którzy także świadczyli usługi rehabilitacyjne w środowiskach zamieszkania naszych klientów.

Poza różnymi spotkaniami i imprezami organizowanymi dla seniorów Domu i miasta, gdzie ilość uczestników na spotkaniach wynosi średnio 80 osób, w Dziennym Domu Seniora

odbywają się różne szkolenia i kursy organizowane przez Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Pałuckiej.

Poza cyklicznymi spotkaniami organizowanymi z okazji różnych świąt w Dziennym Domu Seniora organizowane są różnego rodzaju spotkania i wieczorki towarzyskie. W 2006 roku ogółem zorganizowano w naszej placówce 19 spotkań, wyjazdów rekreacyjnych i imprez rozrywkowych; w dniu 19.06.2006 r. nasi seniorzy wyjechali nad morze do Ustronia Morskiego gdzie wypoczywali pod opieką pracowników DDS 6 dni, wyjazd w całości był finansowany z ich środków.

Ośrodek nasz podejmuje wiele działań mających na celu promocję DDS (min. reklama w Wągrowieckiej Telewizji Kablowej, ulotki) co przyczynia się do zwiększenia liczby osób uczęszczających do naszego ośrodka.

4. Pomoc rodzinom patologicznym

Jedną z głównych form patologii w rodzinach, którym udzielamy pomocy jest alkoholizm. W 2006 r. udzielano pomocy **89** środowiskom w których wystąpiło zdiagnozowane uzależnienie od alkoholu (w przypadku 4 rodzin oboje małżonkowie są uzależnieni) Udzielano też pomocy **40** środowiskom w których alkohol był nadużywany lub istnieje podejrzenie uzależnienia .

Łącznie daje to **129** środowisk w których występuje uzależnienie od alkoholu lub nadużywanie alkoholu (w tym 75 osób samotnych i 54 rodziny). W tych środowiskach żyje łącznie **278** osób (w tym **85** dzieci do 18 roku życia).

Dla porównania:

Rok	Liczba środowisk	Liczba osób w środowiskach
2006	129	278
2005	117	265
2004	108	256
2003	107	263
2002	98	278
2001	93	272

Rodzinom dotkniętym tymi problemami udziela się różnych form pomocy :

- pracy socjalnej (m.in. poradnictwo w tym świadczone przez prawnika, pomoc w rozwiązywaniu problemów, mediacje w sytuacjach konfliktowych, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i leczenia odwykowego) ,
- pomoc w naturze (opał, żywność pozyskiwana z Banku Żywności, odzież, meble, używany sprzęt AGD, sprzęt ortopedyczny) ,
- pomocy finansowej (zasiłki celowe, okresowe, stałe).

Wartość wszystkich świadczeń wydatkowanych na pomoc dla tych rodzin wyniosła w 2006 roku 315 575,26 zł. Dzieci z tych rodzin otrzymują pomoc w formie obiadów w stołówkach szkolnych i to zarówno w okresie nauki szkolnej jak i ferii zimowych oraz wakacji letnich.

Na **93** osób uzależnionych od alkoholu **55** leczyło się odwykowo, a **8** to niepijący alkoholicy. Osoby nie podejmujące leczenia odwykowego i spożywające alkohol muszą liczyć się, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, z możliwością ograniczenia pomocy do form niematerialnych a nawet z całkowitą odmową przyznania świadczeń.

Pracownik socjalny pracujący z tymi rodzinami utrzymuje ścisły kontakt i współpracę z innymi instytucjami: Poradnią Leczenia Uzależnień, Sądem Rejonowym, Policją, Strażą Miejską, Miejskim Ośrodkiem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Świetlicą Socjoterapeutyczną i innymi.

5. Pomoc osobom niepełnosprawnym w 2006 roku

Osoba niepełnosprawna to taka, u której uszkodzenie i obniżony stan sprawności organizmu spowodował utrudnienie, ograniczenie lub uniemożliwienie wykonywania zadań życiowych i zawodowych oraz wypełniania ról społecznych, biorąc pod uwagę jej wiek, płeć oraz czynniki środowiskowe, społeczne i kulturowe.

Osoby niepełnosprawne można podzielić wg różnych kryteriów np. wg rodzaju niepełnosprawności, okresu życia w którym ona wystąpiła, stopnia niepełnosprawności itp.

Biorąc za kryterium podziału rodzaj niepełnosprawności wyróżniamy:

- 1/ osoby z niepełnosprawnością sensoryczną- uszkodzenia narządów zmysłowych do których należą:
 - osoby niewidome i słabo widzące
 - osoby niesłyszące i słabo słyszające
- 2/ osoby z niesprawnością fizyczną do której należą:
 - osoby z niesprawnością motoryczną - z uszkodzeniem narządu ruchu
 - osoby z przewlekłymi schorzeniami narządów wewnętrznych
- 3/ osoby z niepełnosprawnością psychiczną do których należą:
 - osoby umysłowo upośledzone z niesprawnością intelektualną
 - osoby psychicznie chore z zaburzeniami osobowości i zachowania, osoby cierpiące na epilepsję - z zaburzeniami świadomości
- 4/ osoby z niepełnosprawnością złożoną, a więc dotknięte więcej niż jedną niepełnosprawnością.

W 2006 roku **368** niepełnosprawnych skorzystało z pomocy tutaj. Ośrodka. Znaczną część stanowili niepełnosprawni, którzy są całkowicie niezdolni do pracy i nie przysługują im żadne świadczenie rentowe, otrzymują oni zasiłek stały.

W porównaniu do 2005 roku ilość klientów otrzymujących to świadczenie wzrosła o 11 osób, i skorzystało z tej pomocy **136** osób.

Pozostałą część osób niepełnosprawnych stanowią renciści o bardzo niskich dochodach, którym była udzielona pomoc w formie zasiłków celowych i okresowych.

Ośrodek osobom niepełnosprawnym oferuje pomoc w formie pracy socjalnej, poradnictwa, wypożycza sprzęt rehabilitacyjny.

Pracownicy socjalni udzielają również pomocy w załatwieniu różnych spraw urzędowych oraz w utrzymaniu kontaktów z otoczeniem. Ośrodek zapewnia usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania osobom chorym i niepełnosprawnym. Pomocą usługową w omawianym roku objętych było łącznie **70** osób.

W przypadku niemożności zapewnienia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania klienta, pracownicy socjalni czynią starania o umieszczenie w domach pomocy społecznej, placówkach zapewniających całodobową opiekę. W 2005 roku wystąpiono o umieszczenie w Domach Pomocy Społecznej dla **3** osób.

W celu zapewnienia osobom niepełnosprawnym szerokiego wachlarza usług i świadczeń Ośrodek współpracuje z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie i Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności. MOPS finansuje udział własny niepełnosprawnych klientów w przypadkach korzystania z pomocy PCPR.

Od września 2005 r. w Wągrowcu działa Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Piaskowa 6. Jest to ośrodek wsparcia dla 30 osób z niesprawnością psychiczną oraz fizyczną w całości finansowany z budżetu państwa. W wyniku przeprowadzonego konkursu Ośrodek ten prowadzi Wielkopolskie Stowarzyszenie Na Rzecz Chorych, Niepełnosprawnych i Ich Rodzin „Rehabilitacja” im. Karola Marcinkowskiego. Decyzje o skierowaniu i odpłatności wydaje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wągrowcu. Na podstawie podpisanego porozumienia z gminą Wągrowiec z ŚDS mogą korzystać także mieszkańcy gminy Wągrowiec.

6. Pomoc osobom bezdomnym

W 2006 roku udzielono pomocy ogółem 25 osobom bezdomnym – w tym 17 z powodu uzależnienia od alkoholu.

Poniższa tabela przedstawia sposób udzielenia im pomocy:

Rodzaj udzielonej pomocy	Liczba bezdomnych
Skierowanie do Gościejewa i Rożnowic	2
Wysłanie do miejsca zamieszkania	0
Osoby korzystające z pomocy nie częściej niż trzy razy w roku	9
Osoby korzystającej wyłącznie z pomocy finansowej	22

Ośrodek udziela tym osobom pomocy rzeczowej, socjalnej – przede wszystkim w załatwieniu spraw urzędowych współpracując ze Szpitalem i Policją.

7. Pomoc rzeczowa

Podobnie jak w latach ubiegłych, rozwijano pomoc rzeczową, czemu sprzyjała dobra współpraca ze sponsorami zagranicznymi – głównie z partnerską gminą Adendorf. Pomoc udzielana jest w pomieszczeniach magazynowych przy ul. Berdyczowskiej 54. Obecnie część pomieszczeń użycza Powiatowy Inspektorat Weterynarii.

Wyposażamy naszych klientów w sprzęt rehabilitacyjny, wydajemy: karnety na zabiegi rehabilitacyjne, żywność, odzież i używane meble.

1) Wypożyczony sprzęt:

Nazwa sprzętu	Ilość w sztukach
wózki elektryczne	6
Chodziki	42
wózki mechaniczne	22
Łóżka elektryczne	34
inne (kule, podnośniki elektryczne, krzesła toaletowe)	25

2) Karnety na zabiegi rehabilitacyjne : 180 szt.

- 3) Żywność w ramach pomocy Unii Europejskiej, wydana we współpracy z Pilskim Bankiem Żywności i Parafią św. Wojciecha.

Rodzaj	Ilość
Mleko	7 200,00 l.
Ryż	1 700,00 kg
Mąka	3 520,00 kg
Makaron	1 700,00 kg
Cukier	680,00 kg
Ser żółty	597,80 kg
Kasza	850,00 kg

Żywność tą rozdysponowano dla 580 rodzin.

W związku z wydaną żywnością zostaliśmy obciążeni kosztami partycypacji w kwocie **932,20 zł.** co stanowi 3% wartości otrzymanych produktów.

- 4) Wydawana odzież:
 - używana – 1 674,50 kg
 Skorzystało z tej formy pomocy 105 rodzin.

W 2006 roku zorganizowaliśmy również wigilię dla 53 osób najuboższych i samotnych klientów tut. Ośrodka, całkowity koszt wyniósł **944,43 zł.**

Ogółem w 2006 roku pomocą rzeczową zostało objętych ok. **600** rodzin; ze **129** osobami podpisano umowy użyczenia sprzętu rehabilitacyjnego.

Nadwyżki sprzętu rehabilitacyjnego zasiliły instytucje powiatowe takie jak: Szpital, Dom Pomocy Społecznej w Srebrnej Górze oraz Stowarzyszenia im. J. N. Musolffa i „Rehabilitacja”

8. Współpraca z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi.

W celu wykonywania swoich zadań, Ośrodek współpracuje z wieloma instytucjami i organizacjami pozarządowymi.

Do najważniejszych z nich należą: Urząd Miejski, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Urząd Pracy, Sąd, Policja, Powiatowy Zespół Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności.

Najważniejszymi organizacjami pozarządowymi są: Stowarzyszenie im. Ks. Jerzego Niwarda Musolffa, Wielkopolskie Stowarzyszenie na Rzecz Chorych , Niepełnosprawnych i Ich Rodzin im. K. Marcinkowskiego.

.....
 data

.....
 podpis